2013. M49T

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2013

SCRÍOBH DO SCRÚDUIMHIR ANSEO ☛

CEOL – GNÁTHLEIBHÉAL
CUMADÓIREACHT (100 marc)
DÉARDAOIN 20 MEITHEAMH – TRÁTHNÓNA 3.15–4.45

STAMPA AN IONAID

DON SCRÚDAITHEOIR

Móriomlán na marcanna

CEIST	MARC			
1				
2				
3				
4				
5				
6				
IOM				
GRÁD				

TREORACHA D'IARRTHÓIRÍ

- *Scríobh do scrúduimhir, mar a iarrtar, sa bhosca thuas.*
- *Freagair na ceisteanna sna spásanna atá ann dóibh sa fhreagarleabhar seo.*
- *Is féidir na spásanna i lár agus i ndeireadh an fhreagarleabhair a úsáid do shracobair.*

1. Iomlán na n-iomlán bun leathanaigh	
2. Móriomlán na gceisteanna dícheadaithe uile	
3. An marc iomlán a bronnadh (1 lúide 2)	

LEATHANACH BÁN

Freagair DHÁ cheist - Ceist AMHÁIN as Roinn A (Cumadóireacht Séise) agus ceist AMHÁIN as Roinn B (Armóin)

ROINN A – CUMADÓIREACHT SÉISE (40 marc)

GAN ACH CEIST AMHÁIN *a fhreagairt sa roinn seo:* C1 *nó* C2 *nó* C3. *Tabhair faoi deara go bhfuil dhá roinn i* gC1 *agus i* gC3.

C.1 LEANÚINT D'OSCAILT A THUGTAR

I gcás (a) *agus* (b) araon,

- Lean ar aghaidh leis an oscailt a thugtar chun séis ocht mbarra a dhéanamh, ag críochnú ar an ngléasnóta, is é sin, dó.
- Cuir comharthaí mírithe agus mothúcháin cuí leis an tséis.
- Roghnaigh uirlis as an liosta a thugtar a bheadh oiriúnach do gach ceann de na séiseanna atá agat.

(a) ❐ fliúit ❐ veidhlín ❐ cláirnéid ❐ fliúit Shasanach fhorshéise

AGUS

(b) ❐ trumpa ❐ veidhlín ❐ óbó ❐ cláirnéid

(40)

C.2 CEOL A CHUR LE TÉACS A THUGTAR

Freagair (a) *agus* (b).

Seo a leanas sliocht as *Subway* le S.E. Ó Cearbhaill.

Daoine dubha is daoine buí,
daoine bána is roinnt leat slí,
daoine ina seasamh, daoine ina suí
i ngreim le greim ar chuile ní.

(a) • Cuireadh rithim leis an dá líne thosaigh. Cum rithim a d'oirfeadh do na focail eile.

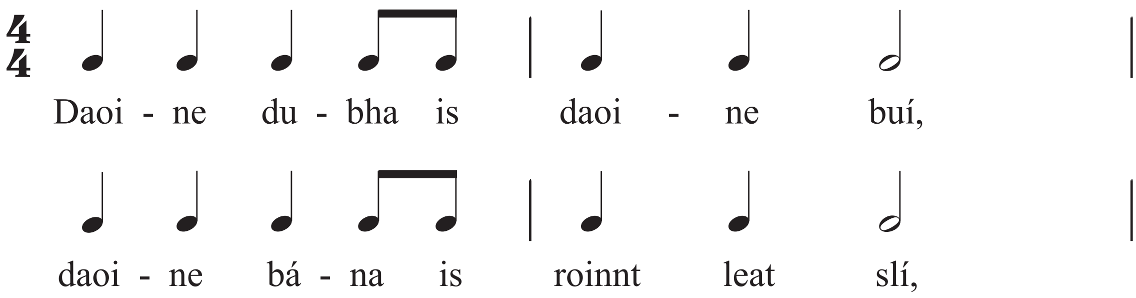

daoi - ne in - a seas - amh, daoi - ne in - a suí i

ngreim le greim ar chui - le ní.

(b) • Ag úsáid na rithime seo, cum séis ocht mbarra, a thosaíonn mar a thaispeántar agus a chríochnaíonn ar an ngléasnóta, is é sin, dó.

• Cuir comharthaí mírithe agus mothúcháin cuí leis an tséis.

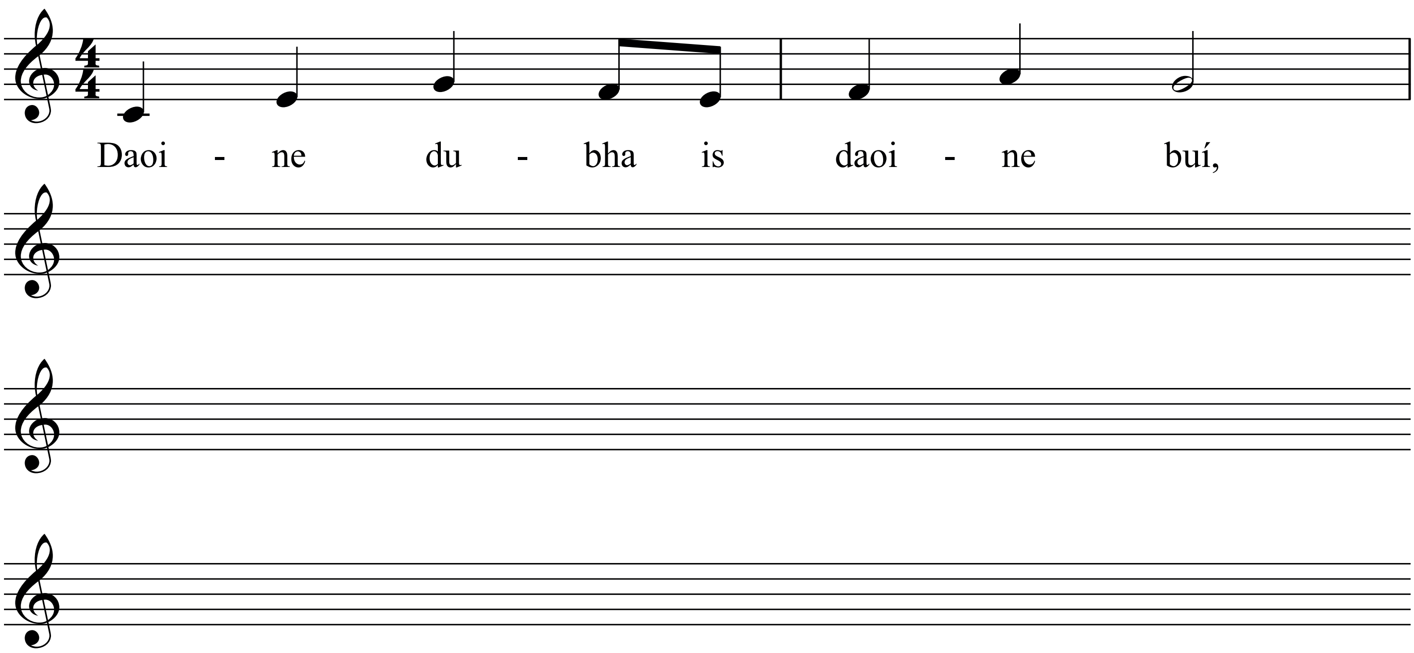

(40)

C.3 CUMADÓIREACHT DO RITHIM NÓ DO MHEADARACHT NÓ D'FHOIRM DAMHSA A THUGTAR

Freagair (a) agus (b).

(a) Déan staidéar ar oscailt na máirseála seo.

• Críochnaigh an chéad mhír.

• Cum mír a fhreagraíonn di, a chríochnaíonn ar an ngléasnóta, is é sin, dó.

• Cuir comharthaí mírithe agus mothúcháin cuí leis an tséis.

• Roghnaigh uirlis as an liosta seo a leanas a bheadh oiriúnach don tséis agatsa:

❒ óbó ❒ cláirnéid ❒ veidhlín ❒ corn

AGUS

(b) Déan staidéar ar oscailt na minite seo.

• Críochnaigh an chéad mhír.

• Cum mír a fhreagraíonn di, ag críochnú ar an ngléasnóta, is é sin, dó.

• Cuir comharthaí mírithe agus mothúcháin cuí leis an tséis.

• Roghnaigh uirlis as an liosta seo a leanas a bheadh oiriúnach don tséis agatsa:

❒ cláirnéid ❒ fliúit ❒ veidhlín ❒ óbó

(40)

ROINN B – ARMÓIN (60 marc)

GAN ACH CEIST AMHÁIN *sa roinn seo a fhreagairt:* C4 *nó* C5 *nó* C6

C.4 CUMADÓIREACHT NÓTAÍ SÉISE AGUS DORDNÓTAÍ Ó SHRAITH CORDAÍ

RÉAMHOBAIR

• Scríobh amach mórscála F ar an gcliath thíos:

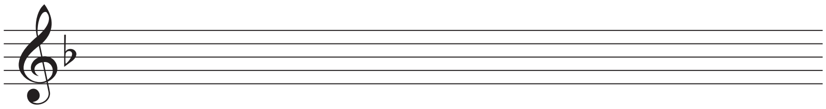

• Rianaigh na cordaí atá ar fáil duit sa ghléas seo (I, ii, IV, V agus vi) i ngreille an chordbhainc *nó* ar an gcliath thíos. Tá an chéad chorda tugtha.

Nótaí an chorda	C A F		E C A				B♭ G E
Siombail an chorda	F		Am				Elagh
An uimhir Rómhánach	I	ii	iii	IV	V	vi	vii

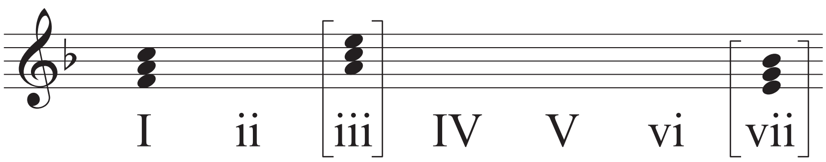

SRACOBAIR

- Deán staidéar ar an dréacht ceoil seo thíos.
- Ag úsáid na rithimí a thugtar, cuir isteach nótaí séise agus dordnótaí chun gach mír díobh seo a chríochnú le cordaí dúnta agus le réamhchordaí mar seo a leanas:

(i) Ag A, dúnadh BRISTE le réamhchorda (ii—V—vi)

(ii) Ag B, dúnadh NEAMHFHOIRFE le réamhchorda (IV—I—V)

(iii) Ag C, dúnadh TÁNAISTEACH le réamhchorda (vi—IV—I)

(iv) Ag D, dúnadh FOIRFE le réamhchorda (IV—V—I)

(60)

C.5 DORDNÓTAÍ AGUS COMHARTHAÍ CORDA A CHUR ISTEACH AG POINTÍ DÚNTA

RÉAMHOBAIR

• Scríobh amach mórscála C ar an gcliath thíos:

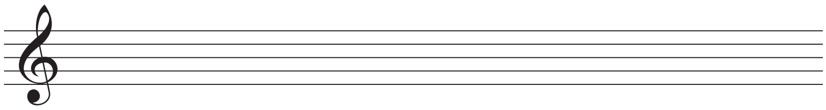

• Rianaigh na cordaí atá ar fáil duit sa ghléas seo (I, ii, IV, V agus vi) i ngreille an chordbhainc *nó* ar an gcliath thíos. Tá an chéad chorda tugtha.

Nótaí an chorda	G E C		B G E				F D B
Siombail an chorda	C		Em				Blagh
An uimhir Rómhánach	I	ii	iii	IV	V	vi	vii

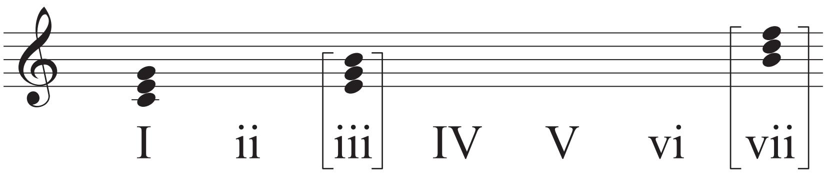

SRACOBAIR

• Déan staidéar ar an dréacht ceoil seo thíos.

• Cuir isteach dordnótaí agus comharthaí corda oiriúnacha chun na dúntaí ag A, B, C agus D a chríochnú.

• Is féidir úsáid a bhaint as siombailí corda *nó* as uimhreacha Rómhánacha, ach gan úsáid a bhaint astu araon.

(60)

C.6 NÓTAÍ FORSHÉISE AGUS COMHARTHAÍ CORDA A CHUR ISTEACH AG POINTÍ DÚNTA

RÉAMHOBAIR

• Scríobh amach mórscála B♭ ar an gcliath thíos:

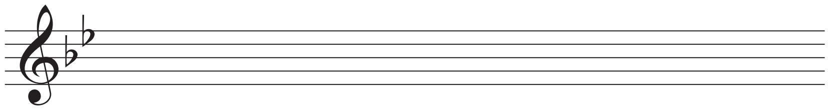

• Rianaigh na cordaí atá ar fáil duit sa ghléas seo (I, ii, IV, V agus vi) i ngreille an chordbhainc *nó* ar an gcliath thíos. Tá an chéad chorda tugtha.

Nótaí an chorda	F D B♭		A F D				E♭ C A
Siombail an chorda	B♭		Dm				Alagh
An uimhir Rómhánach	I	ii	iii	IV	V	vi	vii

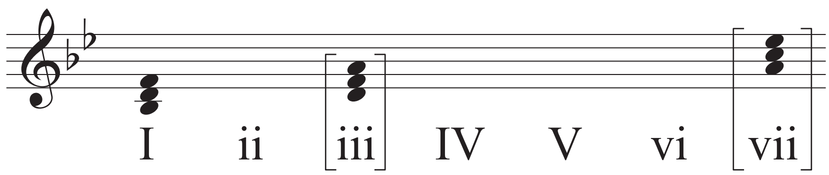

SRACOBAIR

• Déan staidéar ar an dréacht ceoil seo thíos.

• Cuir isteach cordaí oiriúnacha agus nótaí forshéise ag A, B, C agus D chun deireadh na míreanna a chríochnú.

• Is féidir úsáid a bhaint as siombailí corda *nó* as uimhreacha Rómhánacha, ach gan úsáid a bhaint astu araon.

(60)

LEATHANACH BÁN

2013. M51T

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2013

SCRÍOBH DO SCRÚDUIMHIR ANSEO ☛

CEOL – GNÁTHLEIBHÉAL
ÉISTEACHT (100 marc)
DÉARDAOIN 20 MEITHEAMH – TRÁTHNÓNA 1.30–3.00

STAMPA AN IONAID

DON SCRÚDAITHEOIR

Móriomlán na marcanna

CEIST	MARC		
1			
2			
3			
4			
5			
6			
IOMLÁN			
BÓNAS DON GHAEILGE			
MÓRIOM			
GRÁD			

TREORACHA D'IARRTHÓIRÍ

- ❒ *Scríobh do scrúduimhir, mar a iarrtar, sa bhosca thuas.*
- ❒ *Sula dtosaíonn an scrúdú, éist go cúramach le sliocht na trialach. Mura féidir leat an taifeadadh a chloisteáil go soiléir, labhair leis an bhFeitheoir anois.*
- ❒ *Éist chun go gcloisfidh tú an ghíog rabhaidh agus na fógraí ar an taifeadadh.*
- ❒ *Is féidir do chuid freagraí a scríobh nuair is mian leat, le linn an taifeadta nó le linn na sosanna.*
- ❒ *Scríobh do chuid freagraí uile sa fhreagarleabhar seo sna spásanna atá ann dóibh. I gceisteanna a bhfuil rogha iontu, cuir tic sa bhosca cuí.*
- ❒ *Bain úsáid as na spásanna laistigh den chlúdach cúil don tsracobair.*
- ❒ *Ná tabhair aon pháipéir eile leat isteach i halla an scrúdaithe.*
- ❒ *Níl cead agat aon ní a rá, cnagadh ná crónán a dhéanamh ná canadh le linn an scrúdaithe seo.*

C. 1 Trí shliocht as *Réamhcheol Fantaise Romeo agus Juliet* le Tchaikovsky

- Seinnfear gach sliocht TRÍ huaire. Tá sos fiche soicind ann idir gach babhta seanma den cheol sa cheist seo.
- Freagair na ceisteanna ar leathanach 3.

Sliocht 1.

Sliocht 2.

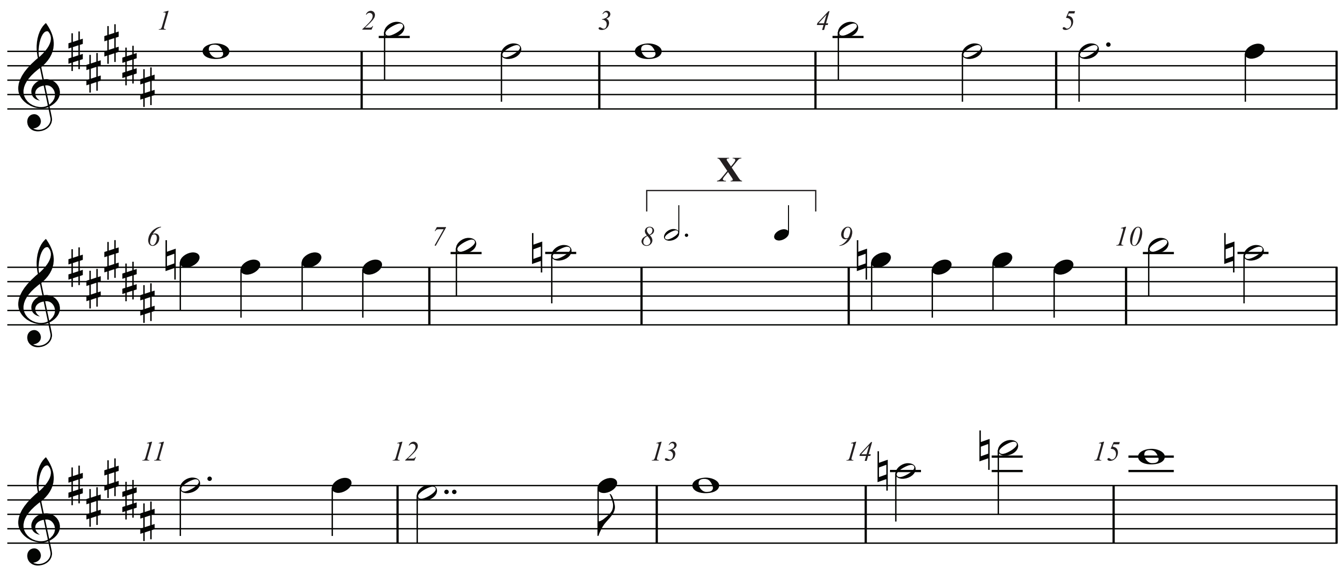

Sliocht 3. Tá na barraí 1–9 sa sliocht seo priontáilte thíos

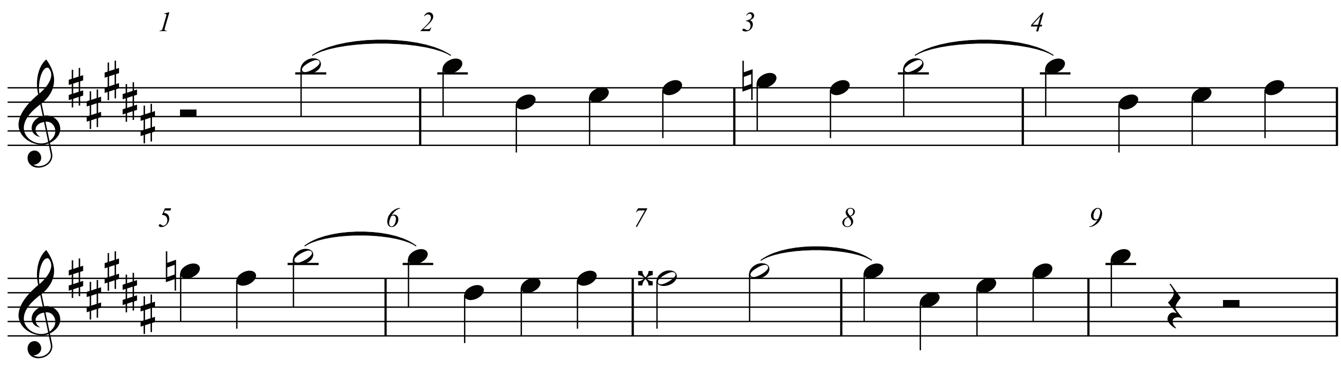

Sliocht 1

(i) Baineadh an sliocht seo

❒ as an bhfoilsiú ❒ as an bhforleathnú ❒ as an gCoda

(ii) Is í an chnaguirlis a chloistear sna barraí 1–10 ná

❒ sreangdhruma ❒ timpani ❒ dord-druma

Is é a seinntear air ná

❒ rithim shioncóipithe ❒ rithim phoncaithe ❒ rithim thríphléideach

(iii) Ainmnigh uirlis **amháin** ar a seinntear an tséis sa sliocht seo.

_ _

Sliocht 2

(i) Is iad na huirlisí atá á seinm sa sliocht seo ná

❒ na cnaguirlisí ❒ na gaothuirlisí ❒ na téaduirlisí

(ii) Cuir isteach an **dá** nóta séise atá ar iarraidh ag **X** ar an scór.

(iii) Is í uigeacht an cheoil sa sliocht seo ná

❒ monafónach ❒ ilfhónach ❒ homafónach

Sliocht 3

(i) Is é an téama a chloistear sa sliocht seo ná

❒ téama Friar Laurence ❒ téama an Ghrá ❒ téama an Aighnis

Is é a sheinntear ar an gcruit sa tionlacan ná

❒ nótaí athdhéanta ❒ scálaí ❒ cordaí

(ii) Is é atá sna barraí deireanacha den sliocht seo ná cordaí *tutti*. Mínigh é sin.

_ _

_ _

(iii) Déan cur síos ar ghné **amháin** den cheol Rómánsach a chloistear in *Réamhcheol Fantaise Romeo agus Juliet*.

_ _

_ _

(25)

C. 2 Seinnfear sliocht as an gcantáid *Jesu, der du meine Seele* le J.S. Bach TRÍ huaire.

- Tá sos fiche soicind ann idir gach babhta seanma den cheol sa cheist seo.
- Níl aon cheol priontáilte ann don cheist seo.
- Freagair na ceisteanna seo a leanas:

(i) Baineadh an sliocht seo as

❒ gluaiseacht 3 ❒ gluaiseacht 4 ❒ gluaiseacht 5

(ii) Is é atá sa ghluaiseacht seo ná

❒ áiria ❒ reacaireacht ❒ curfá

Mínigh é sin.

_ _

_ _

(iii) Is é an guth a chanann líne an ghutha sa sliocht seo ná

❒ alt ❒ teanór ❒ dord

Ainmnigh gné **amháin** de líne an ghutha seo.

_ _

(iv) Is iad an **dá** huirlis ar a seinntear an tionlacan ná

1. _ 2. _

(v) Cóiriú siollach atá leis na focail sa sliocht seo.
Mínigh *siollach* maidir leis an gceol a chloistear sa sliocht seo.

_ _

_ _

_ _

(10)

C. 3 Seinnfear sliocht as *Ceathairéad Pianó Uimh.1* le Gerald Barry TRÍ huaire.

• Tá sos fiche soicind ann idir gach babhta seanma den cheol sa cheist seo.
• Tá breac-scór de na barraí 1–18 sa sliocht priontáilte thíos.

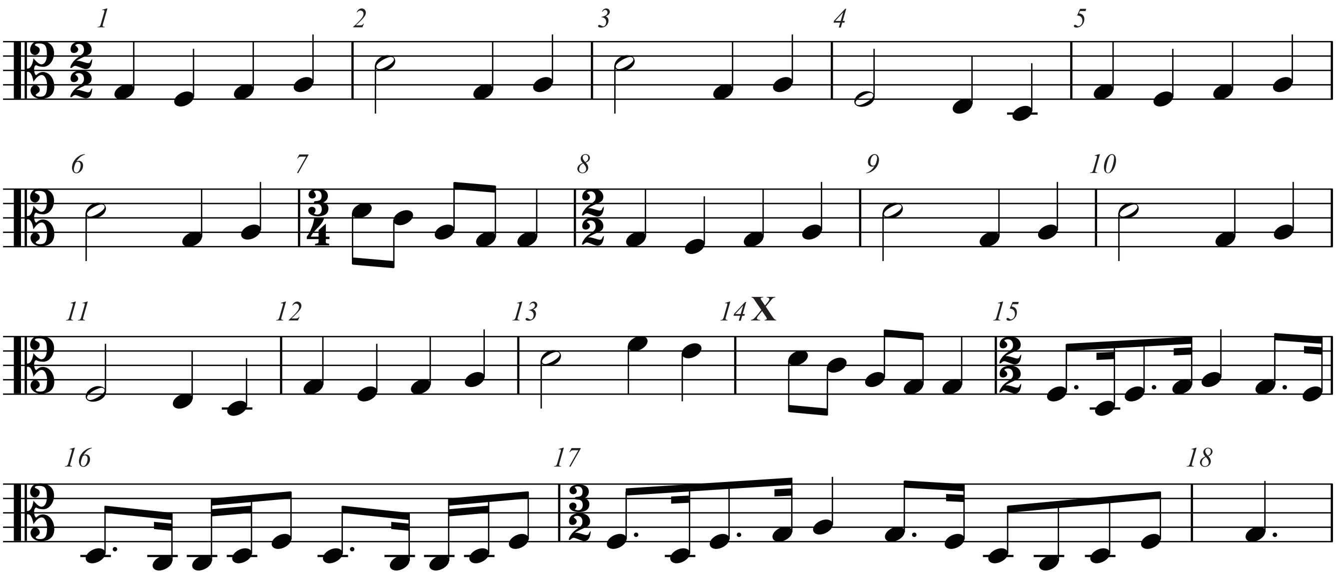

• Freagair na ceisteanna seo a leanas:

(i) Baineadh an sliocht seo as

☐ tús an tsaothair ☐ lár an tsaothair ☐ críoch an tsaothair

Tá an sliocht seo bunaithe ar fhonn Gaelach.

Ainmnigh an fonn seo ____

(ii) Is iad na huirlisí atá á seinm sna barraí 1–14 sa sliocht seo ná

☐ an veidhlín agus an vióla ☐ an vióla agus an dordveidhil ☐ an dordveidhil agus an pianó

(iii) Cén **dá** cheann díobh seo a leanas a chloistear sa sliocht seo?

☐ pizzicato ☐ canóin ☐ armónaic

☐ molto flautando ☐ nóta troitheánach ☐ scála suas

(iv) Is é an t-amchomhartha atá ar iarraidh ag **X** (barra 14) ar an scór thuas, ná

☐ 2/2 ☐ 3/2 ☐ 3/4

(v) Sainaithin gné **amháin** de stíl Gerald Barry mar a chloistear í in *Ceathairéad Pianó Uimh.1*.

____

____

(10)

C. 4 Seinnfear sliocht as *Bohemian Rhapsody* le Freddie Mercury TRÍ huaire.

• Tá sos fiche soicind ann idir gach babhta seanma den cheol sa cheist seo.
• Tá liricí an tsleachta seo priontáilte thíos.

Líne 1	So you think you can stone me and spit in my eye.
Líne 2	So you think you can love me and leave me to die.
Líne 3	Oh baby, can't do this to me baby,
Líne 4	Just gotta get out, just gotta get right outta here.

• Freagair na ceisteanna seo a leanas:

(i) Cé acu ceann **amháin** díobh seo a leanas a chloistear ar an ngiotár ag tús an tsleachta seo?

❐ nótaí athdhéanta ❐ scálaí suas ❐ airpéitse suas

(ii) Tá an tséis ghutha i líne 1 agus i líne 2

❐ díreach mar a chéile ❐ cosúil lena chéile ❐ éagsúil ar fad

(iii) Is iad na huirlisí atá á seinm sa sliocht seo ná

❐ giotáir agus pianó

❐ giotáir, pianó agus drumaí

❐ giotáir agus drumaí

(iv) Is í stíl an cheoil sa sliocht seo ná

❐ stíl cheoldrámata ❐ stíl roc ❐ stíl phop/bhailéadach

Tabhair cúis **amháin** le do fhreagra.

_ _

_ _

(v) Is í an rannóg a thagann go díreach i ndiaidh an tsleachta seo in *Bohemian Rhapsody* ná

❐ an príomhamhrán ❐ an rannóg cheoldrámata ❐ an Coda

Déan cur síos ar ghné **amháin** den cheol a chloistear sa rannóg atá roghnaithe agat.

_ _

_ _

(10)

LEATHANACH BÁN

C. 5 Ceol Gaelach

Cloisfidh tú TRÍ shliocht, gach ceann díobh á sheinm TRÍ huaire. Tá sos fiche soicind ann idir gach babhta seanma den cheol sa cheist seo.

• Freagair na ceisteanna ar gach sliocht.

Sliocht 1

(i) Is é an fonn damhsa a chloistear sa sliocht seo ná

☐ ríl ☐ port ☐ cornphíopa

(ii) Barra rithime tipiciúil a bhaineann leis an gcineál seo damhsa ná

☐ ☐ ☐

(iii) Ainmnigh an uirlis ar a seinntear an tséis sa sliocht seo. _

Sliocht 2

(i) Ainmnigh stíl na hamhránaíochta a chloistear sa sliocht seo. _

(ii) Sainaithin **dhá** ghné den stíl amhránaíochta seo a chloistear sa sliocht seo.

1. _

2. _

(iii) Caoineadh is ea an t-amhrán a chloistear sa sliocht seo. Céard é caoineadh?

_ _

_ _

Sliocht 3

(i) Cumasc de stíleanna ceoil is ea an ceol sa sliocht seo.
Dhá cheann de na stíleanna seo ná

❒ popcheol	❒ snagcheol	❒ ceol traidisiúnta Gaelach
❒ ceol ceoldráma	❒ ceol clasaiceach	❒ roc-cheol

(ii) Déan cur síos ar ghné **amháin** de gach stíl atá roghnaithe agat mar a chloistear í sa sliocht seo.

Stíl 1 ________________

Gné ____

____

Stíl 2 ________________

Gné ____

____

(iii) Ainmnigh an uirlis Ghaelach ar a seinntear an tséis sa sliocht seo.

____

(25)

Beidh sos dhá nóiméad déag ann roimh an gcéad cheist eile.

C. 6 Scileanna Éisteachta. Tá an cheist seo bunaithe ar THRÍ shliocht as *Zadok the Priest* le G.F. Handel.

- Seinnfear gach sliocht TRÍ huaire.
- Tá sos fiche soicind ann idir gach babhta seanma den cheol sa cheist seo.
- Freagair na ceisteanna ar gach sliocht.

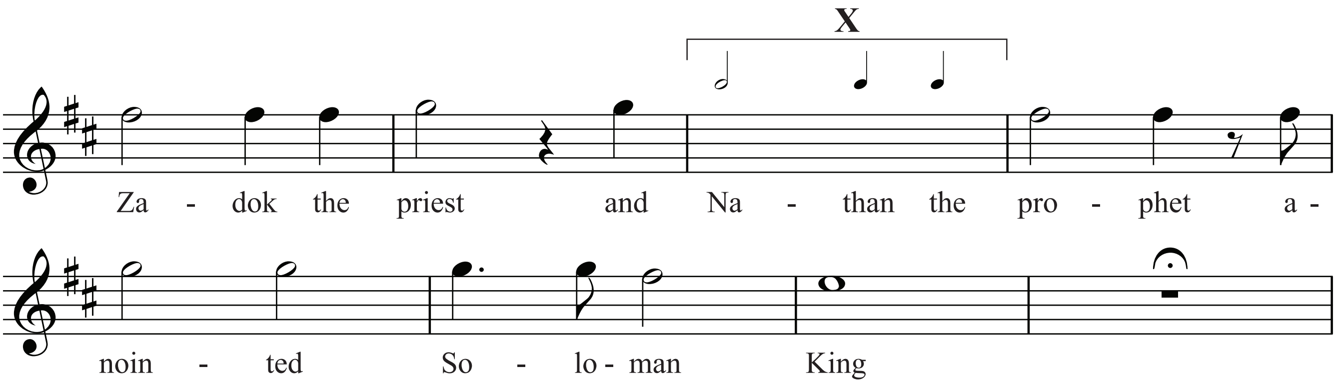

Sliocht 1

(i) Cé mhéad barra ceoil a chloistear san intreoir sula dtagann na guthanna isteach?

☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

(ii) Is iad na guthanna a chloistear sa sliocht seo ná

☐ sopráin agus ailt ☐ teanóir agus doird ☐ lán-chór SATD

(iii) Cuir isteach na **trí** nóta séise atá ar iarraidh ag **X** ar an scór thuas.

Sliocht 2

(i) Sainaithin éagsúlacht **amháin** idir an ceol sa sliocht seo agus an ceol i Sliocht 1.

____

(ii) Sa tionlacan, cloistear

☐ rithim phoncaithe ☐ rithim shioncóipithe ☐ rithim mhín réidh

Sliocht 3

- Tá focail na línte 1–4 sa sliocht seo priontáilte thíos.

Líne 1	<u>God save the King</u>, long live the King, God save the King!
Líne 2	May he live forever
Líne 3	Amen, amen, alleluia, alleluia, amen.
Líne 4	A - - - - - men, amen, amen, alleluia, amen.

(i) Is í rithim na bhfocal i líne 1 a bhfuil líne fúthu ná

(ii) Sa cheol i líne 1 cloistear

❒ seichimh ❒ scálaí ❒ athdhéanamh

(iii) Is iad na guthanna a chloistear i líne 2 ná

❒ sopráin ❒ ailt ❒ teanóir

(iv) Ainmnigh uirlis phráis **amháin** agus cnaguirlis **amháin** a chloistear sa sliocht seo.

Uirlis phráis ________________________

Cnaguirlis ________________________

(v) Is é an cur síos is fearr ar stíl an cheoil sa sliocht seo ná

❒ áiria ❒ reacaireacht ❒ curfá

Tabhair **dhá** chúis le do fhreagra.

Cúis 1 ____

____

Cúis 2 ____

____

(20)

Tá cúig nóiméad agat chun an scrúdpáipéar a chríochnú.

LEATHANACH BÁN